

A. Kanoschinski- Portegies Zwart, H. De Kuyper, T. Rietveld: ' Verrassende verbindingen' MKB en zorg versterken de leefbaarheid. PON Brabant, Tilburg 2005 ISBN:9789050493611 (Verstandelijke beperking/AG) Zie ook: <http://hetpon.nl/>

Boek van 64 pagina's waarin 9 verschillende initiatieven worden beschreven waar mensen met een beperking werkzaam zijn. Met enige aandachtspunten waar mensen rekening mee kunnen houden als ze nieuwe initiatieven gaan ontwikkelen.
Downloadbaar: http://hetpon.nl/cms_file.php?fromDB=927

Toelichting: Voor grootschalige zorginstellingen komen kleinschaligere voorzieningen in woonwijken, en mensen die behoefte hebben aan zorg moeten zo lang mogelijk zelfstandig (blijven) wonen. Daarom wordt meer gezocht naar mogelijkheden voor zinvolle dagbesteding voor hun cliënten buiten de instellingen, bijvoorbeeld inschakeling van zorgbehoevende mensen in winkels en kleine bedrijven, groenvoorziening, kunstuitlenen en in de land- en tuinbouw (de zogenoemde zorgboerderijen). Daarnaast gaan de voorzieningen op het platteland achteruit: de ene na de andere voorziening in dorpen moet haar deuren sluiten waardoor mensen steeds meer aangewezen raken op voorzieningen elders.

Het PON maakte een inventarisatie van bestaande initiatieven in en buiten Noord-Brabant. Daar hoorden bedrijven of voorzieningen op het terrein van zorginstellingen niet bij en ook zorgboerderijen niet. Uit de inventarisatie bleek dat er veel ideeën voor dit soort initiatieven zijn, maar er waren er betrekkelijk weinig daadwerkelijk tot uitvoering gebracht. Daarom zijn ook enkele initiatieven uit een meer stedelijke omgeving te beschrijven die vrij makkelijk te realiseren zijn op het platteland. In het boek komen de volgende negen initiatieven aan bod:

- Broekland (Overijssel): bakkerij en buurtwinkel.
- Eersel (Noord-Brabant): bedrijf dat voederhuisjes produceert.
- 's-Hertogenbosch (Noord-Brabant): lunchcafé In de Roos.
- Koningslust (Limburg): dorpswinkel De Brookshop.
- Oldeberkoop (Friesland): supermarkt Attent.
- provincie Zeeland: diverse bedrijven.
- Sterksel (Noord-Brabant): coöperatieve winkel.
- Uden (Noord-Brabant): elektrotechnische groothandel Elar.
- Vught (Noord-Brabant): ZIN centrum voor zingeving en werk.

Tenslotte worden enige aandachtspunten waar mensen rekening mee kunnen houden als ze nieuwe initiatieven gaan ontwikkelen.

Citaten:

Pag.12: "Arbeid is een goede manier voor de maatschappelijke participatie van mensen met een verstandelijke handicap," zegt Blekkenhorst. 'Mensen worden serieus genomen en er worden eisen aan hen gesteld. Er wordt een duidelijk beroep gedaan op de mogelijkheden en op de fatsoensnormen van de cliënten. Bepaalde uitingen van gekkigheid worden niet geaccepteerd; een van de eisen is dat je normaal met elkaar omgaat. Bovendien worden er eisen gesteld die aan gewone werknemers ook worden gesteld: op tijd komen en je houden aan de werktijden."

Pag.20: 'In het begin dachten we dat we vooral horecapersoneel moesten hebben om de zaak goed te laten draaien,' vertelt Van Lith. 'Maar die mensen zijn meestal niet gewend om met medewerkers met een beperking om te gaan. Ze blijken het ook niet altijd eenvoudig te kunnen leren. Zorgvuldig communiceren, leren van elkaar, aangevuld met trainingen en scholing, dat is wat er nodig is. Daarom zijn we meer mensen met een zorgachtergrond gaan werven. Die kunnen goed met de medewerkers om gaan en het horecabedrijf leren ze snel. Vooral de mix van mensen maakt dat het bedrijf goed loopt.'

Pag.35: 'De meeste cliënten van Arduin hebben een baan of een andere vorm van dagbesteding. Hiervoor heeft Arduin meer dan dertig bedrijven opgericht. Werk staat dan ook hoog in het vaandel. Het werkt emanciperend en integrerend en doet tevens een beroep op talenten van cliënten die voorheen nooit werden ontdekt. Het stadium van 'leuk bezig zijn voor gehandicapten' is men hier al lang voorbij. Arduin is een bedrijf dat bedrijfsdoelen stelt en bedrijfsmatig en efficiënt werkt.'

Pag.55: 'Het aantal cliënten dat in de diverse projecten werkt varieert, net als de begeleiding die geboden wordt. Hebben cliënten intensievere begeleiding nodig, dan kiest de instelling er vaak voor om dat zelf te doen door op de werkplek aanwezig te zijn. Dan is het ook mogelijk om meerdere mensen met een beperking te laten werken, ook al om de begeleiding rendabel te maken.'

Pag.56: 'Voor het overgrote deel van mensen die in de beschreven initiatieven werken is doorstroom naar een betaalde baan geen optie. Dat laten hun capaciteiten niet toe. Dat is ook terug te vinden in landelijke cijfers.'

Pag.57: 10.2 Enkele handreikingen

Stel de vraag van de cliënt centraal

Bij het vinden van een werkplek in een regulier bedrijf moeten altijd de vraag en de mogelijkheden van de cliënt uitgangspunt zijn. Niet de wens van de zorginstelling om werkplaatsen op het instellingsterrein af te bouwen mag leidend zijn. Voor cliënten die willen functioneren in sociale netwerken, is de samenleving erg belangrijk. (...)